

Вимоги українського законодавства щодо проведення внутрішнього аудиту (*національні Стандарти внутрішнього аудиту*)

**тренінг з внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту для
внутрішніх аудиторів системи міністерств, інших
центральної органів виконавчої влади**

19 вересня 2017 року

Стандарти внутрішнього аудиту:

- ❖ Принципи професійної діяльності з внутрішнього аудиту, засновані на принципах, визначених у Лімській декларації;
- ❖ Інструктивне забезпечення діяльності з внутрішнього аудиту.

Визначають єдині підходи до

- організації та проведення внутрішнього аудиту;
- підготовки аудиторських звітів, висновків і рекомендацій;
- оцінки якості внутрішнього аудиту.

Стандарти внутрішнього аудиту

Основні етапи і процедури організації діяльності підрозділів внутрішнього аудиту та порядок їх регулювання

Етапи організації діяльності ПВА

Планування діяльності ПВА

Організація та проведення ВА

Відповідні аудиторські процедури

Оцінка стану СВК; оцінка ризиків; визначення пріоритетів, періодичності проведення та об'єктів ВА; оцінка потреби у ресурсах для ВА; складання та затвердження планів роботи ПВА

Детальне ознайомлення з особливостями об'єкта ВА і його можливими ризиками; підготовка програми проведення аудиторського дослідження; виконання аудиторського завдання і збір аудиторських доказів; документування ходу і результатів аудиту; розробка плану заходів із моніторингу впровадження рекомендацій і затвердження його керівником установи; відстеження інформації щодо виконання наданих рекомендацій, документальне підтвердження впровадження рекомендацій

Розділи/глави Стандартів ВА

III/1.
III/2.
III/3.

III/4.
III/5.
III/6.
III/7.

**Етапи організації
діяльності ПВА**

**Відповідні аудиторські
процедури**

**Розділи/глави
Стандартів ВА**

***Звітування про
результати
діяльності ПВА***

**Заповнення звіту про результати
діяльності ПВА; отримання
звітів від ПВА підпорядкованих
установ; складання узагальненого
Звіту та підписання його
керівником установи**

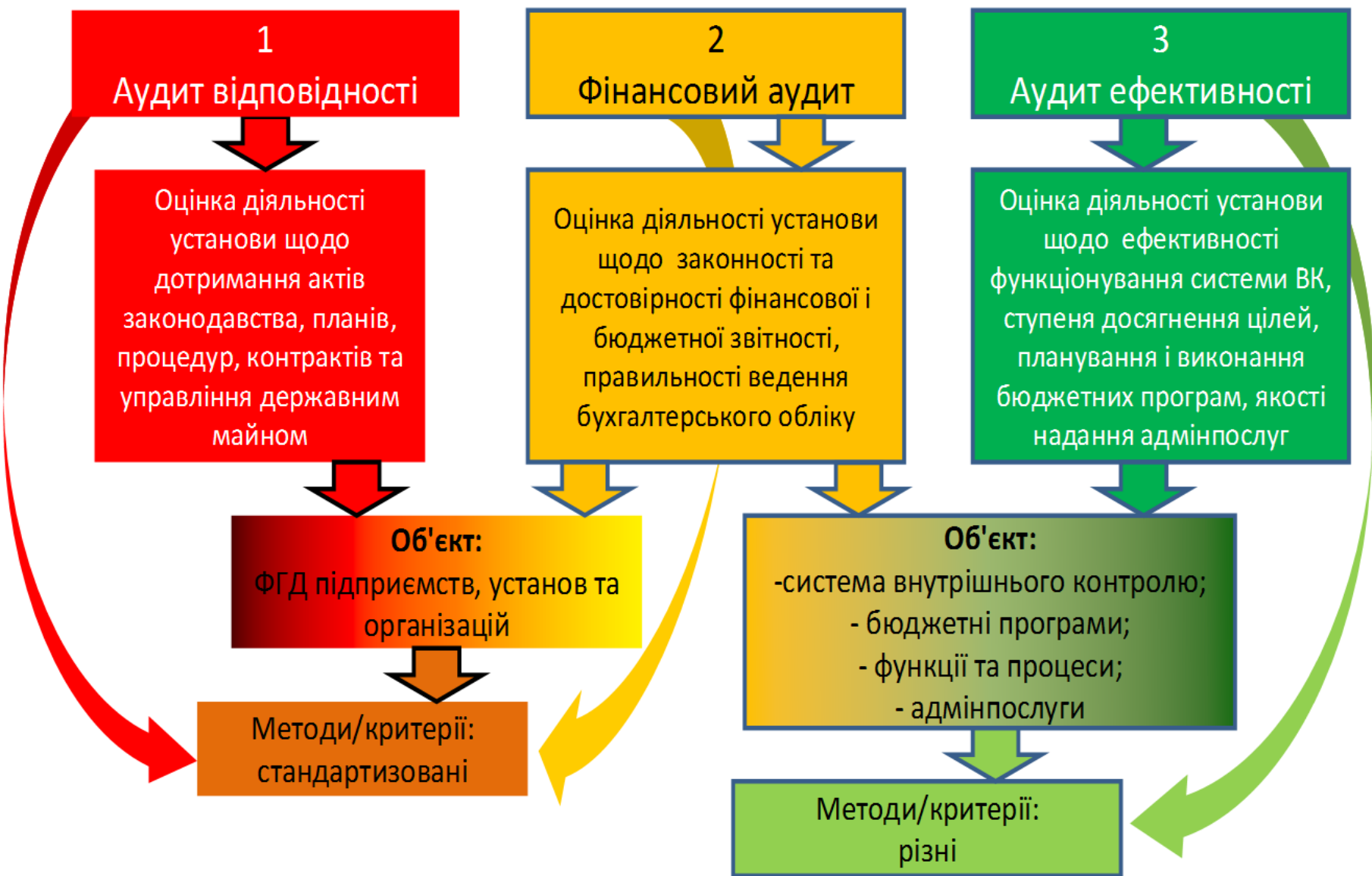
**IV/1.
IV/2.**

***Забезпечення і
підвищення
якості ВА***

**Розробка і виконання Програми
забезпечення і підвищення якості ВА;
моніторинг діяльності ПВА її
керівником; процедури
самооцінки працівників ПВА**

VI.

НАПРЯМИ ПРОВЕДЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ

Об'єкти аудиторських досліджень щодо яких проводиться оцінка ризиків:

- виконання завдань і досягнення цілей установою, визначених у стратегічних та річних планах установи;
- ефективність планування, виконання та результату виконання бюджетних програм;
- якість надання адміністративних послуг та здійснення контрольно-наглядових функцій, завдань, визначених актами законодавства;
- стан збереження активів та інформації;
- стан управління державним майном;
- правильність ведення бухгалтерського обліку та достовірність звітності.

Процес аудиторського дослідження:

- **організація аудиту;**
- **проведення аудиту;**
- **документування ходу та результатів аудиту;**
- **висновки та рекомендації;**
- **моніторинг результатів впровадження аудиторських рекомендацій**

Організація внутрішніх аудитів (І):

Планування внутрішнього аудиту:

- вивчення питань, пов'язаних з об'єктом аудиту;
- вивчення середовища контролю;
- детальне вивчення об'єкта аудиту (запити та аналіз отриманої інформації).

Потім визначаються фактори ризику та проводиться оцінка їх можливого впливу.

Після чого складається програма внутрішнього аудиту, яка затверджується керівником установи.

Організація внутрішніх аудитів (II): *Визначення складу аудиторської групи*

Обов'язки керівника аудиторської групи

розподіл завдань

оцінка відповідності обраних
методів внутрішнього аудиту

контроль виконання

розгляд офіційної документації

загальна якість результатів роботи аудиторської групи

Проведення внутрішнього аудиту

Збір аудиторських доказів для обґрунтування аудиторських знахідок і надання відповідних аудиторських висновків

Внутрішні аудитори самостійно визначають методи, методичні прийоми та аудиторські процедури, які застосовуються в ході аудиторських досліджень різних об'єктів аудиту

Аудиторські докази

зібрана та задокументована, надійна та компетентна інформація, яку використовує працівник підрозділу внутрішнього аудиту для обґрунтування висновків за результатами внутрішнього аудиту

Методи та джерела збору даних

Методи та інструменти	Джерела отримання інформації
<ul style="list-style-type: none">a) аналітичний контроль;b) тестування систем контролю;c) документальна перевірка;d) вибірка;e) фактична перевірка, обстеження, спостереження, перевірка на місці;f) опис процесів (побудова блок-схем);g) повна перевірка (відповідності) процесу;h) опитувальники /анкетування;i) інтерв'ю персоналу об'єкта аудиту / залучених третіх сторін;j) вивчення нормативно-правової бази, інших документів;k) спеціальна перевірка, лабораторна / експертна оцінка.	<ul style="list-style-type: none">a) правові та нормативні акти, внутрішні інструкції об'єкта аудиту;b) положення про організацію, організаційна структура;c) проекти планів заходів, звітів, статистичних даних, протоколів;d) дані первинних документів і звітів, у яких відображена основна інформація про процеси та операції;e) звіти, документи, облікові реєстри та інша інформація про трансакції / фінансові процеси;f) фінансова, бюджетна, статистична, податкова звітність;g) матеріали внутрішніх та зовнішніх контрольних заходів;h) дані, отримані за результатами експертних перевірок, лабораторних аналізів, контрольних замірів тощо;i) зовнішня інформація (газетні статті, публікації);j) інші документи, матеріали та інформація.

Документування ходу та результатів внутрішнього аудиту:

Робоча документація –
це записи (форми,
таблиці), за допомогою
яких фіксуються
прийоми та процедури
аудиту, здійснюється
тестування,
отримується інформація
та надаються висновки

Офіційна документація –
це аудиторський звіт,
який містить відомості
про хід аудиту, стан
системи внутрішнього
контролю, аудиторський
висновок та
рекомендації, надані за
результатами аудиту

Офіційна документація – аудиторський звіт

- **Вступна частина:** напрям, цілі, підстава внутрішнього аудиту, список членів аудиторської групи, резюме, опис об'єкта аудиту, період проведення аудиту;
- **Аналітична частина:** результати внутрішнього аудиту в розрізі кожного програмного питання із зазначенням використаних методів, прийомів та процедур;
- **Підсумкова частина:** аудиторський висновок – обґрунтовані підсумки за результатами внутрішнього аудиту відповідно до його теми та цілей

Аудиторський висновок:

- ✓ безумовно позитивний
- ✓ умовно позитивний
- ✓ негативний

Рекомендації – конструктивні пропозиції для удосконалення тих аспектів діяльності, щодо яких проводився внутрішній аудит

- ✓ спрямовані на усунення усіх встановлених недоліків, порушень, відхилень та мають на меті удосконалення діяльності установи
- ✓ повинні базуватись на аудиторських висновках, бути адекватними, чітко формулюватись та мати відповідний алгоритм їх застосування

Моніторинг результатів впровадження рекомендацій – відповідальні за діяльність розпочали ефективні дії, спрямовані на їх виконання, або керівництво установи взяло на себе ризик невиконання таких рекомендацій;

здійснення заходів внутрішніми аудиторами щодо отримання інформації від відповідальних за діяльність про реалізацію аудиторських рекомендацій

Звітування керівнику установи

Здійснюється керівником підрозділу внутрішнього аудиту раз на півріччя в терміни, визначені керівником установи у письмовій формі

Звіт включає:

- стан виконання плану діяльності з внутрішнього аудиту та/або причини його невиконання;
- інформацію про позапланові внутрішні аудити;
- резюме кожного завершеного планового та позапланового внутрішнього аудиту;
- суттєві проблемні питання, у тому числі виявлені за результатами виконання аудиторських завдань у попередні періоди, що потребували негайного вжиття заходів, яких вжито не було;
- результати впровадження аудиторських рекомендацій;
- обмеження, що виникали під час проведення внутрішніх аудитів;
- інформацію про наявність та стан виконання програми забезпечення та підвищення якості внутрішнього аудиту.

Оцінка якості внутрішнього аудиту

Внутрішня

- Програма забезпечення та підвищення якості
- Моніторинг діяльності внутрішнього аудиту
- Періодичний аналіз діяльності внутрішнього аудиту (самооцінка, оцінка іншими компетентними працівниками)

Зовнішня

Міністерство фінансів України
(наказ від 03.05.2017 №480)

Рекомендації щодо удосконалення системи внутрішнього аудиту

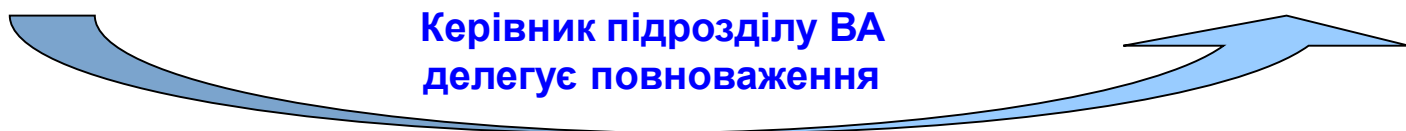

Внутрішня оцінка якості – постійний моніторинг

Нагляд за проведенням дослідження здійснює керівник підрозділу ВА

Нагляд за проведенням дослідження здійснює керівник аудиторської групи

Керівник підрозділу ВА – ЗАВЖДИ відповідальний за реалізацію функції внутрішнього аудиту та проведення внутрішніх оцінок її якості

Способи здійснення моніторингу та підтримки функції ВА:

- Узгодження/затвердження кожного наступного кроку дослідження;
- Обов'язковість письмового висновку;
- Ведення процедури контролю ризикових аспектів дослідження;
- Запровадження періодичних консультацій.

Структура Методологічних вказівок з внутрішнього аудиту в державному секторі

1	Професійні стандарти внутрішнього аудиту та правові норми
2	Ролі та відповідальність внутрішніх аудиторів (характеристики)
3	Цикл діяльності внутрішнього аудиту
4	Планування діяльності з внутрішнього аудиту
5	Процес проведення внутрішнього аудиту 5.1 Попереднє дослідження об'єкта аудиту та планування внутрішнього аудиту 5.2 Проведення аудиту та аналіз 5.3 Підготовка аудиторського звіту 5.4. Відстеження результатів впровадження аудиторських рекомендацій
6	Управління та оцінка якості внутрішнього аудиту
7	Поведінка внутрішнього аудитора у випадку виявлення фактів шахрайства та корупції
8	Взаємодія підрозділу внутрішнього аудиту з внутрішніми та зовнішніми зацікавленими сторонами

***На офіційному сайті Мінфіну (www.minfin.gov.ua)
створено розділ з питань розвитку Державного
внутрішнього фінансового контролю:***

Нормативна база ДВФК

Роз'яснення з питань ДВФК

**Методологічні посібники у
сфері ДВФК**

<https://minfin.gov.ua/news/aspekti-roboti/derzhavnyi-vnutrishnii-finansovyi-kontrol>

Дякую за увагу!
